

Hoortoestellen proberen en kopen

U heeft besloten om hoortoestellen te gaan proberen. Het is niet eenvoudig om een hoortoestel te vinden dat bij u past en goed is ingesteld. We helpen u graag om de juiste keuze te maken. In deze folder leest u meer over de proefperiode en het kopen van een hoortoestel. Ook geven we u tips voor het kiezen van een audicien en hoortoestel.

De proefperiode in het kort

1. U krijgt een recept voor een hoortoestel van uw behandelaar op het Audiologisch Centrum.
2. Samen met de audicien kiest u 1 of 2 (links, rechts of beiderzijds) hoortoestellen die u tijdens een proefperiode van ongeveer 2 maanden gaat proberen. De proefperiode is vrijblijvend. U betaalt niet vooraf.
3. U blijft in contact met uw behandelaar via Mijn Dossier of telefonisch.
4. Aan het einde van de proefperiode komt u naar het Audiologisch Centrum voor een controle.
5. Zo lang u, uw audicien, of uw behandelaar nog niet tevreden zijn, wordt de proefperiode verlengd om de problemen op te lossen. Neem vooral contact op met het Audiologisch Centrum als de proef niet goed loopt: Wij denken graag met u mee over oplossingen.
6. Pas als u, uw audicien en uw behandelaar tevreden zijn over een hoortoestel geven wij u een goedkeuringsformulier mee.
7. Via uw audicien kunt u hiermee een vergoeding aanvragen bij uw zorgverzekeraar voor het hoortoestel. U koopt het hoortoestel en betaalt uw deel van de kosten (eigen bijdrage).

Recept Audiologisch Centrum

U krijgt van uw behandelaar bij het Audiologisch Centrum een recept mee voor een hoortoestel. Op dit recept staan de eisen waaraan de hoortoestellen in uw geval moeten voldoen. Met het recept kunt u naar een audicien om te bespreken welke hoortoestellen u zou kunnen gaan proberen.

Een audicien kiezen

Er zijn een aantal dingen waar u op kunt letten bij het kiezen van een audicien: de kwaliteit van de audicien, contracten met verzekeraars en het aanbod. Heeft u een audicien gekozen? Informeer vooraf hoe lang het duurt om een afspraak te maken en te beginnen met de proefperiode van hoortoestellen.

Kwaliteitskeurmerk

Wij adviseren een audicien te kiezen die aangesloten is bij de Stichting Audiciens Register (StAr), die het kwaliteitskeurmerk 'De Audiciens' heeft. Van deze audiciens mag u verwachten dat ze deskundig zijn en een open, eerlijke en adviserende houding hebben (zie: www.audicienregister.nl). U mag ook verwachten dat u bij de aanpassing van het hoortoestel en bij het evaluatiebezoek door een gediplomeerde audicien geholpen wordt. De afregeling van hoortoestellen is namelijk nog belangrijker dan de keuze van het hoortoestel. Kies een audicien waar u zich prettig bij voelt en die makkelijk bereikbaar is.

Contract verzekeraar

Ga (op de website) bij uw verzekering na welke audiciens een contract hebben met uw zorgverzekeraar. Of vraag de audicien of er een contract is met uw verzekeraar. Als uw verzekeraar géén contract heeft met uw audicien, is de vergoeding vaak lager, of wordt het hoortoestel helemaal niet vergoed.

Aanbod

Informeer tot slot bij meerdere audiciens naar hun aanbod van merken en hoortoestellen. Zeker als u een voorkeur heeft voor een bepaald merk. Audiciens leveren meestal niet alle merken.

Categorie hoortoestellen bepalen

De audicien zal u een aantal vragenlijsten laten invullen. Hiermee wordt bepaald welke categorie hoortoestellen voor u geschikt is. Hoortoestellen zijn in 5 categorieën ingedeeld. Categorie 1 is de basiscategorie en Categorie 5 de hoogste categorie. De keuze voor een categorie is gebaseerd op objectieve criteria. U kunt niet zelf een categorie kiezen. Binnen een categorie is er een ruime keuze aan verschillende hoortoestellen. De technische mogelijkheden binnen een categorie zijn ongeveer vergelijkbaar.

Uw audicien is in principe gebonden aan de gekozen categorie. Alleen met goede redenen mag de audicien afwijken van de gekozen categorie: hij mag één categorie hoger of één categorie lager kiezen. Bij grotere afwijkingen is toestemming van het Audiologisch Centrum nodig. In eerste instantie wordt de keuze voor het hoortoestel bij de audicien gemaakt. Als het nodig is, helpt het Audiologisch Centrum u om een goede keuze te maken. Als de proefperiode lang duurt, niet goed lukt, of er geen geschikt hoortoestel kan worden gevonden in de gekozen categorie dan maakt u een (bel)afpraak met uw behandelaar op het Audiologisch Centrum.

Kosten en vergoeding hoortoestel

Kosten hoortoestel

Alle hoortoestellen binnen een categorie hebben dezelfde prijs. De categorie-prijs (en daarmee uw eigen bijdrage) wordt bepaald door de afspraak die de audicien heeft met de zorgverzekeraar. Een hoortoestel kan dus bij de ene zorgverzekeraar of audicien goedkoper of duurder zijn dan bij een andere. Alle onderdelen die niet aan de hoortoestellen vast zitten, zoals een afstandsbediening of oplader, worden niet vergoed en mag de audicien apart in rekening brengen.

Vergoeding hoortoestel

Voor elke categorie geldt dat 75 % van de kosten van het hoortoestel betaald wordt door uw zorgverzekeraar. De overige 25 % van de kosten betaalt u zelf (eigen bijdrage). U moet zich wel realiseren dat uw eigen risico nog wordt verrekend met de 75 % van de kosten voor de zorgverzekeraar.

Een voorbeeld:

Stel dat u twee hoortoestellen heeft die € 800 per stuk kosten.

De totale kosten zijn dan € 1600.

Daarvan betaalt u 25 %, dus € 400.

Maar: als u nog een eigen risico heeft van € 385, wordt dat bedrag ook nog verrekend met de 75 % declaratie aan de zorgverzekeraar. In dit voorbeeld betaalt u dus in totaal € 785.

Overigens zijn er regelmatig aanbiedingen van audiciens die (een deel van) de kosten van de eigen bijdrage voor hun rekening nemen. Bij sommige zorgverzekeraars krijgt u de hoortoestellen in bruikleen. In dat geval hoeft u geen eigen risico te betalen.

Hoortoestellen buiten het vergoedingspakket

Naast de 5 categorieën is er een groep hoortoestellen die niet in het vergoedingspakket van de zorgverzekeraar zitten. Dit zijn eigenlijk altijd de nieuwste toestellen met de laatste technieken. U kunt een toestel kiezen dat niet vergoed wordt door de zorgverzekeraar, maar dan betaalt u de kosten helemaal zelf. Twijfelt u of een toestel buiten het vergoedingspakket beter voor u is? Bespreek dan met de audicien of het mogelijk is een toestel uit het vergoedingspakket te vergelijken met een toestel buiten het pakket. Misschien is het goed te bedenken dat de huidige Categorie-5 toestellen een paar jaar geleden gelanceerd werden als de nieuwste toestellen met de laatste technieken.

Verzekering hoortoestel

Hoortoestellen zijn dure apparaten. Als u de hoortoestellen heeft gekocht is het belangrijk na te gaan of deze apparatuur is verzekerd en hoe. U kunt (ook al tijdens de proefperiode) een speciale hoortoestelverzekering afsluiten.

Kosten en vergoeding oorstukjes

Maatoorstukjes worden vergoed door de zorgverzekeraar. Als er wordt gekozen voor confectioneel oorstukjes (de 'paraplutjes' of 'domes'), krijgt u een aantal van deze oorstukjes mee ter vervanging. Achteraf is het dan niet altijd meer mogelijk om zonder kosten over te gaan naar maatoorstukjes.

Gratis proefperiode

Alle hoortoestellen worden op proef meegegeven door de audicien zonder dat het u geld kost en zonder dat u vooraf hoeft te betalen (afgezien van batterijen). Tijdens de proefperiode hoeft u meestal ook niet te betalen voor het vervangen of aanpassen van slecht zittende oorstukjes. Soms worden oorstukjes of schaaltes (van de in-het-oor hoortoestellen) die u teruggeeft na de proefperiode niet vergoed. Dit verschilt tussen audiciens en zorgverzekeraars. Vraag daarom vóór de proefperiode wie de kosten voor een oorstukje of schaalte betaalt als u de hoortoestellen niet koopt.

Een proef met hoortoestellen duurt meestal niet langer dan twee à drie maanden. Loopt de proefperiode door omstandigheden langer dan verwacht? Dan kunt u in overleg met de audicien (eventueel samen met het Audiologisch Centrum) de proef kosteloos verlengen voor een bepaalde tijd. Het is gebruikelijk dat pas na de controle op het Audiologisch Centrum de hoortoestellen worden goedgekeurd en u de rekening van de audicien ontvangt.

Hoortoestellen op proef meenemen

De proefbon

Wanneer u de hoortoestellen meekrijgt, ondertekent u een zogeheten 'proefbon'. Hiermee bevestigt u dat u de hoortoestellen meeneemt op proef. Op de proefbon moet in ieder geval staan: de prijs van de hoortoestellen en de prijs van de oorstukjes of schaaltsjes. Vaak ziet u nog andere kostenposten. Deze hebben bijvoorbeeld te maken met batterijen, de oplader, verzekering, nazorg of service nadat u het hoortoestel heeft gekocht. Op de proefbon moet altijd staan welke kosten optioneel zijn. De audicien heeft vaak een brochure waarin staat wat verstaan wordt onder 'nazorg' of 'verzekering'. Vraag om deze brochure of laat u uitleggen wat de kostenposten inhouden voordat u een besluit neemt welke onderdelen u afneemt of niet.

Garantie en verzekering

Wanneer u de hoortoestellen meekrijgt, bent u er ook verantwoordelijk voor. Vraag aan de audicien wie er tijdens de proefperiode aansprakelijk is als u de hoortoestellen kwijt raakt, worden gestolen, wanneer ze kapot gaan of worden beschadigd.

Waar moet u op letten tijdens de proefperiode?

In de proefperiode gaat u na of u baat heeft bij hoortoestellen. Het is belangrijk om tijdens deze periode de hoortoestellen zoveel mogelijk te dragen in zoveel mogelijk verschillende situaties. Hoortoestellen zijn en blijven hulpmiddelen en kunnen een slecht gehoor nooit helemaal normaal maken. De vragen hieronder helpen u om de hoortoestellen goed te testen. Heeft u vragen? Bespreek deze met uw audicien.

1. De meerwaarde van de hoortoestellen:

- Hoe gaat een gesprek?
Een gesprek met een ander persoon moet duidelijk beter gaan, of in ieder geval minder inspanning kosten.
- Hoe gaat een gesprek in een groep?
U zult merken dat het in een groep vaak moeilijk blijft om mensen te verstaan. Dat komt doordat het hoortoestel niet alleen de gewenste geluiden versterkt (de persoon naar wie u luistert), maar ook de ongewenste geluiden (de andere sprekers).
- Hoe gaat telefoneren met het hoortoestel?
Met welk oor telefoneert u? Hoe houdt u de hoorn of mobiel? De positie kan veel invloed hebben op het geluid. Oefen dit eens door iemand te bellen die u goed kent. Misschien heeft uw hoortoestel mogelijkheden om draadloos contact te maken (streamen) met een (mobiele) telefoon.
- Hoe gaat TV kijken of radio luisteren?
Gebruikt u ondertiteling? Gebruikt u ringleiding of infrarood/FM-apparatuur? Vraag uw audicien eens deze apparatuur te demonstreren. Afhankelijk van uw gehoorverlies kan deze apparatuur worden vergoed door uw zorgverzekeraar. Vaak kan het geluid van radio of TV naar de hoortoestellen gestreamd worden.
- Zit er een T-stand op uw hoortoestel?
Zo ja, heeft u die wel eens gebruikt (voor de ringleiding)? Waar? Als u niet precies weet wat een T-stand is, vraag dan uw audicien om uitleg en eventueel een demonstratie.
- Heeft u last van bijgeluiden?
Naast de dingen die u weer kunt horen, hoort u ook veel dingen die u eigenlijk niet wilt horen. Voor een klein deel kunnen hoortoestellen bijgeluiden verminderen. Voor het andere deel moet u eraan wennen dat u bijgeluiden blijft horen.

- Heeft u last van pijnlijk harde geluiden?
Geluiden worden versterkt door een hoortoestel, maar geluiden mogen nooit zó hard worden versterkt dat het pijn gaat doen. Het hoortoestel kan dan anders afgesteld worden, zodat ook harde geluiden niet meer pijnlijk zijn.
- Hoe is de klank van het toestel?
Een hoortoestel probeert te compenseren voor het gehoorverlies. Dus daar waar het gehoorverlies het grootst is, zal het hoortoestel het meest versterken. Dat betekent dat een hoortoestel klanken laat horen die u niet meer gewend was om te horen. Een hoortoestel klinkt daarom in het begin altijd vreemd. Aan deze klank zult u moeten proberen te wennen - tot op zekere hoogte. Bespreek altijd met uw audicien hoe geluiden klinken (zoals: hard, zacht, scherp, schel, dof, verstopt, hol, echoënd, pompend, onrustig, vervormd) en of er bijgeluiden zijn zoals geruis. In veel gevallen kan de klank worden bijgesteld.
- Hoe klinkt uw eigen stem?
Doordat het geluid anders klinkt én omdat uw oren een beetje worden afgesloten (met bijvoorbeeld een oorstukje), kan uw eigen stem vreemd klinken. Voor een deel moet u hieraan wennen, maar soms kan hier iets aan gedaan worden door het hoortoestel anders in te stellen of het oorstukje wat bij te werken.
- Is het geluid links even hard als rechts? En is de klank ongeveer gelijk? Een goede balans is belangrijk om goed te kunnen horen van welke kant een geluid komt.

2. Het gebruiksgemak:

- Zit het oorstukje, schaalpje of confectioneer-oorstukje prettig?
Het is zeer belangrijk dat het hoortoestel goed zit en dat het oorstukje prima past. Als dat niet het geval is, ontstaat mogelijk irritatie van de gehoorgang, kunt u jeuk krijgen of kan het oor vochtig worden of gaan broeien.
- Fluit of piept het hoortoestel?
Als het oorstukje niet goed zit ontsnapt het geluid uit het oor en komt het weer in de microfoon van het hoortoestel terecht. Dan kan het hoortoestel gaan fluiten, piepen of rondzingen.
- Hoe gaat het in- en uitdoen?
Het kost zeker enige oefening om een hoortoestel in te doen. Maar uiteindelijk moet het u lukken het oorstukje zonder moeite en zeker zonder pijn in en uit te doen.
- Zijn alle knopjes duidelijk?
Hoortoestellen kunnen veel mogelijkheden hebben. Op het hoortoestel zit vaak een aantal bedieningsknopjes, meestal om het volume te regelen of om te schakelen tussen verschillende instellingen (programma's). Soms kunnen beide hoortoestellen bediend worden met een knopje aan één van de hoortoestellen. Weet u wanneer u verschillende programma's moet gebruiken? Merkt u verschil tussen de programma's? Misschien zijn er opties die u mist, of misschien zijn er opties die u helemaal niet gebruikt of waarvan u het nut niet merkt.
- Hoe is de bediening?
Kunt u de knopjes met uw hand bedienen wanneer het toestel achter uw oor zit? Kunt u de batterijtjes zelf vervangen? Kunt u het toestel zelf aan- en uitzetten?
- Weet u welke mogelijkheden er zijn tot uitbreiding?
Kunt u met uw hoortoestel bijvoorbeeld de TV beter verstaan, of mobiel telefoneren? Vraag hiernaar bij uw audicien.
- Weet u hoe u het hoortoestel moet onderhouden en schoonhouden? Omdat uw hoortoestel achter en in uw oor zit, wordt het vies door zweet, oorsmeer en vuil. Vooral het oorstukje

moet regelmatig worden schoongemaakt om verstopping van het oorstukje en ontsteking van uw oor te voorkomen. Ook als u een filtertje op de microfoon of luidspreker heeft, moet dit regelmatig worden vervangen. Vraag dit aan uw audicien.

- **Wat is het batterij-verbruik?**

Afhankelijk van de grootte gaat de batterij enkele dagen tot ongeveer 2 weken mee. Het verbruik hangt ook af van hoe lang u het hoortoestel per dag draagt, hoe veel u streamt en hoeveel het hoortoestel moet versterken.

Halverwege de proefperiode

Als de proef is gestart, maken we een afspraak op het Audiologisch Centrum voor een hoortoestelcontrole. Als het nodig is, nemen we met uw instemming contact op met de audicien.

Controle aan het einde van de proefperiode

Wanneer alles goed gaat en u tevreden bent over uw hoortoestellen in de proefperiode, komt u op het Audiologisch Centrum voor een eindcontrole. Daar worden uw ervaringen met de hoortoestellen besproken. Ook wordt gemeten of de hoortoestellen voldoende versterking en het verstaan van anderen verbeterd.

Lukt het niet om een goed hoortoestel te vinden of een prettige afstelling te bereiken? Dan zien wij u óók graag op het Audiologisch Centrum voor een controle. Wij kijken op een andere manier naar u en de hoortoestellen. Zo kan het misschien toch lukken om een goede oplossing te vinden.

Hoortoestellen teruggeven na de proefperiode

Lukt het ook met onze hulp niet om de problemen met een hoortoestel goed op te lossen? Dan kunt u na uw afspraak op het Audiologisch Centrum de hoortoestellen en oorstukjes teruggeven aan de audicien. Dit kost in principe niets.

Hoortoestel kopen

Zijn u, uw audicien en uw behandelaar bij het Audiologisch Centrum tevreden over het hoortoestel? Dan kunt u deze kopen. U ontvangt van uw behandelaar goedkeuringspapieren en hiermee kunt u, samen met uw audicien, alles in orde brengen om een aanvraag te doen voor vergoeding bij uw zorgverzekeraar. Meestal betaalt u dan alleen uw eigen bijdrage.

Overige hulpmiddelen

Ringleiding, streamers en infrarood/FM-apparatuur

Als alleen hoortoestellen niet genoeg zijn, zijn er ook andere hulpmiddelen. Een ringleiding of infrarood/FM-apparatuur kan het beluisteren van radio en TV of telefoneren makkelijker maken. Veel hoortoestelmerken hebben allerlei extra apparatuur hiervoor. In veel gevallen kunt u de apparatuur op proef krijgen, maar niet altijd en niet bij elke audicien of zorgverzekeraar. Test u in de winkel de apparatuur om te bepalen of het geschikt is voor u. Voor onafhankelijke informatie en advies over hulpmiddelen, kunt u terecht bij de Hoorinfotheek (www.hoorinfotheek.nl). Een verwijzing hiervoor is nodig en kunt u bij ons verkrijgen. Om vergoeding van een ringleiding of infrarood/FM-apparatuur te krijgen is soms een machtiging van het Audiologisch Centrum nodig. U kunt hiervoor met ons contact opnemen.

SOLO-apparatuur, wek- en waarschuwingssystemen en andere hulpmiddelen

Er zijn nog meer soorten hulpmiddelen, zoals SOLO-apparatuur of wek- en waarschuwingssystemen (zoals deurbel, wekker, rookmelder). Om hiervoor vergoeding te kunnen krijgen, moet het Audiologisch Centrum een machtiging afgeven. Neem in deze gevallen daarom altijd contact met ons op.

Meer informatie

www.nvvs.nl

www.hoorwijzer.nl

www.hoorinfotheek.nl

www.hoorexpert.nl

www.multicaresystems.nl

www.kno.nl

www.fenac.nl

patiëntenvereniging Stichting Hoormij.

consumentenwebsite van de Stichting Hoormij
(patiëntenvereniging).

website met informatie en advies over allerlei hoorhulpmiddelen
(geen hoortoestellen).

leverancier van hoorhulpmiddelen.

leverancier van hoorhulpmiddelen.

website van de KNO vereniging met algemene informatie over
slechthorendheid.

website van de Federatie van de Nederlandse Audiologische
Centra.